

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЗУР КҮККҮЗ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

2021 ел, 15 июнь

№38

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы “Зур Күккүз авыл жирлеге” муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару Кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 30 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Зур Күккүз авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару Кагыйдәләрен расларга.

2. Тубәндәгеләрне үз көчләрен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2014 елның 12 августындагы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлегенең жирдән файдалану һәм тәзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2016 елның 20 маенданы 34 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2018 елның 25 апрелендәге 101 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2018 елның 10 сентябрендәге 112 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2018 елның 12 октябрендәге 116 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районын Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2018 елның 14 декабрендәге 123 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2019 елның 13 маенданы 143 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2019 елның 5 наче августындагы 149 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советының 2019 елның 3 наче сентябрендәге 151 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Зур Күккүз авыл жирлеге Советы 2020 елның 15 июнендәге 194 номерлы карары.

3. Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында әлеге карарны бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны жирлек башлыгына йөкләргә.

Зур Күккүз авыл
жирлеге Башлыгы

Р.Ф.Низамова

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
Зур Күккүз авыл жирлеге
Советының 2021 елның 15
июнендейгэ 38 номерлы
каары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

«ЗУР КҮККҮЗ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ
һәм ТӨЗЕЛЕШ
КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 Том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ һәм ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ,
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ һәм ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ

ТӘРТИБЕ

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	4
КЕРЕШ	5
I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ	6
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	6
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу түрүнда нигезләмәләр	9
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту түрүнда нигезләмәләр.....	14
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү түрүнда нигезләмәләр	16
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру түрүнда нигезләмәләр	18
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту түрүнда нигезләмәләр.....	20
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу түрүнда нигезләмәләр	24
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	28
II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ	29
VIII БҮЛЕК. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	29
III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	31
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен, җир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларын билгеләү, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә	31
X БҮЛЕК. Ҙир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	46
XI БҮЛЕК. Коммуналъ, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре һәм мондый объектларның халық өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре	53
XII БҮЛЕК. Ҙир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау	54

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) түбәндәгө составта әшләнгән:

1 Том

I өлеш. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе

2 Том

II өлеш. Шәһәр тәзелеше зоналаштыру картлары

График материаллар:

№ п/п	исеме	Колачы
1	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIAL зоналар	1:10 000
2	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIЯDЕН файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III өлеш. Шәһәр тәзелеше регламентлары

кушымта

ТERRITORIAL зоналар чикләре турында белешмәләр

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) - жирле үзидарә органының территориаль зоналар, шәһәр тәзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр керту тәртибе билгеләнә торган норматив хокукий акты белән раслана торган шәһәр тәзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукий актлары таләпләрен исәпкә алыш өзөрләнгән:

- Россия Федерациисенең шәһәр тәзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
- Россия Федерациисе Жир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;
- Россия Федерациисенең Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;
- Россия Федерациисенең Су кодексы, 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;
- «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-номерлы Федераль закон;»
- «Шәһәр тәзелеше эшчәнлеген мәгълүмат белән тәэммин итү турында» 09.06.2006 ел, № 363 РФ Хөкүмәте карары»;
- «Татарстан Республикасында шәһәр тәзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдәләр өзөрләгәндә Апас муниципаль районы һәм «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең норматив хокукий актлары нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр тәзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар исәпкә алына.

I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Өлөгө өлештә кулланыла торган төп тәшенчәләр

Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ тәзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану тәре - жир кишәрлекен яисә капиталъ тәзелеш объектын файдалануның мәмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану тәрләре рөхсәт ителгән файдалануның тәп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче тәрләрен үз эченә ала һәм жир мәнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен әшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык тәрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану тәрләре, алар белән бергә башкарыла торган рөхсәт ителгән файдалануның тәп һәм шартлы рөхсәт ителгән тәрләренә карата ёстәмә буларак қына рөхсәт ителә.

Шәһәр тәзелеше зонасы - территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр тәзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр тәзелеше регламенты - жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган тәрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм капиталъ тәзелеш объектларын алардан тәзу һәм аннан соңғы эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бәтен нәрсә, жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь зурлығы һәм жир кишәрлекләренең һәм капиталъ тәзелеш объектларының рөхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрлары, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә аширу каралган территорияләргә карата кулланыла торган территорияләргә карата кулланыла торган чикләүләр, территориянең тиешле коммуналь, транспорт инфраструктурасы объектлары белән тәэммин ителешенең мәмкин булган минималь күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектлар өчен территориаль уңайлыкның максималь күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе - Кагыйдәләрне әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр керту, гавами тыңлаулар уздыруны әзерләү һәм Кагыйдәләрне әзерләү комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә тәзелә торган дайими әшләүче коллегиаль орган.

Кызыл сыйыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Шәхси объектлар - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Тәзелешнең максималь проценты - тәзелеш алып барылырга мәмкин булган жир кишәрлекенең суммар мәйданы, жир кишәрлекенең бәтен мәйданына (%) мәнәсәбәте.

Бинаның, тәзелешнең, корылмаларның жир кишәрлекеге чигеннән минималь чигенеше - жир кишәрлекенең чиге белән бина, тәзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталь тәзелеш объектлары - биналар, корылмалар, тәзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлекенең некапиталь тәзелмәләреннән,

корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыруларыннан тыш (тундыштырылыш, өслек һәм башкалар).

Жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны аларны күчереп йөрту һәм (яисә) демонтаж үткәру һәм аннан соңы жыелуны төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләрнең һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнүгә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңы жыемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган капиталъ булмаган корылмалар, корылмалар, корылмалар.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата санап китү нәтижәсендә мөмкин.

Индивидуаль торак төзелеше объекты - жир өсте катлары саны өч метрдан артмagan, биеклеге егерме метрдан артмagan аерым бина, ул гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәүгә бәйле көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора, һәм мөстәкыйль күчемсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән.

Жир кишәрлекләре, капиталъ төзелеш объектлары милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендага алучылар, капиталъ төзелеш объектлары, аларның вәкаләтле затлары.

Жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү - жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; жир кишәрлекләре чикләреннән биналар, төзелешләр, корылмалар төзү тыелган биналарны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенешләр; биналарның, корылмаларның ин чик сандагы яисә ин чик биеклеге; жир кишәрлекләре чикләрендә әлеге территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган төзелешләрнең максималь проценты.

Гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий акты, жирле үзидарә органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән жир кишәрлекләреннән чикләнгән файдалану хокуки, ул билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча.

Халык тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары - кануннарда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгатьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше.

Рәхсәт ителгән төзелеш объектларының ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, капиталъ төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларга капиталъ ремонт ясауны рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан, шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүдән читләштереп, капиталъ ремонт ясауны гамәлгә ашыру хокукин бирә торган документ.

Жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрен, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектын сайлау хокукин бирә торган документ.

Территориаль зоналар - жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре - чикләнмәгән затлар даирәсе (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар) тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рәхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтиҗәсенә мөмкин булган гамәлләр.

Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукий статусы һәм составы

1. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның норматив хокукий акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр тубәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнче - билгеләнгән тәртиптә - Федераль закона «Техник җайга салу турында» 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закона һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары; шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

«Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең һәм Апас муниципаль районның жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары белән.

3. Әлеге кагыйдәләр тубәндәгеләрне үз эченә ала:

Керү;

I өлеш. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрене үзгәрешләр кертү тәртибе;

II өлеш. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III өлеш. Шәһәр төзелеше регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген җайга салучы яисә тикшереп торучы вазыйфай затлар тарафыннан дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфай затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфай затлар, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен мөмкин була ала.

2. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тубәндәгә юллар белән тәэммин итәләр:

әлеге Кагыйдәләрне жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

«Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлеге тудыру;

Территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәклө күчермәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма гарызнамә буенча бирелә.

Статья 4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре үз көченә керә

1. Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килмәгән өлешендә гамәлдә була.

5 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу түрүнда нигезләмәләр

Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Олы Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы, Апас муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарә органының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке жирле үзидарәсенең башкарма органы (алга таба - жирлекнең башкарма комитеты) вәкаләтләренә жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә тубәндәгеләр керә:

территорияне плаништыру документларын әзерләүне тәэммин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэммин итү.

4. Апас муниципаль районының (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарә органының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

авыл жирлекеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

муниципаль районны шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Туфрактан файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Апас муниципаль районының (алга таба - муниципаль районның башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

төзелешкә рәхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын тәзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жибәру;

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында йә рәхсәтсез корылманы жимерү яисә аны граждан законнарында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карап кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру.

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә муниципаль район башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук түбәндәгеләр керә:

жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләр бирү;

рәхсәт бирү рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә.

7 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын әзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максаты белән муниципаль берәмлекнен Башкарма комитеты житәкчесе карапы нигезендә төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү, жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә, рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү мәсьәләләре мәсьәләләре;

ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесенә жибәру;

Комиссия турында нигезләмә белән ача йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия каарлары беркетмәгә имза салынган мизгелдән үз көченә керә һәм тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлық кызыксынучы затлар өчен ачык була.

Статья 8. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең элек барлыкка килгән хокук мәнәсәбәтләренә карата гамәле

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рәхсәт ителгән файдалану төрләре рәхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми; тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән;

аларның үлчәмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталъ төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срокы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңдый жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тире мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми.

4. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектларыннан, рәхсәт ителгән файдалану төрләреннән һәм иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрдән һәм иң чик параметрларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тире мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Капиталь төзелеш объектларын, рәхсәт ителгән файдалану төрләрен яисә иң чик параметрларын шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 Статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зonasы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

«Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналары һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрлары;

территорияне планлаштыру һәм булган жирдән файдалану;

төрле категориядәге жирләрнең чикләренең планлаштырылган үзгәрешләрен;

катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектлары.

2. Территория зоналары чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

автомобиль юлларының, урамнарының, юл йөрү күчәрләрене;

кызыл сыйыкларга;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чиге;

башка чикләргә.

3. Территория зоналары чикләре бер территориаль зонаның һәр жир кишәрлеге таләбе үтәлгән килеш билгеләнә (территориаль зоналар чикләре жир кишәрлекләре чикләрен кисеп узарга тиеш түгел).

4. Төрле территориаль зоналарда урнашкан берничә жир кишәрлекеннән бер жир кишәрлеге төзү рөхсәт ителми (бер жир кишәрлеге берничә территориаль зона чикләрендә урнаша алмый).

5. Кагыйдәләрнең һәр территориаль зонасы өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 Статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренең хокукий режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталь төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә файдаланыла торган бәтен нәрсә кебек үк.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территория зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мәмкинлекләре;

муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлық жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларына бертигез дәрәҗәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренең кагылмый:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торғызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карап кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән мәшгуль;

файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өске сулар белән капланган жирләр;

запас жирләр;

махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәненең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урман фонды жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән (махсус

сакланылуучы табигаты территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану тиешенчә урман хужалығы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланылуучы табигаты территориясе турындағы нигезләмә, махсус сакланылуучы табигаты территорияләре турындағы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары;

Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зonasы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мөсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле

1. Территория зоналары чикләре һәм шәһәр төзелеше регламентлары турында әлеге бүлктә күрсәтелгән очраклардан тыш түбәндәгеләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлекләрен үрнаштыру схемасын әзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындағы каарда шул исәптән жир кишәрлеге төзелә торган территория зonasы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының төзелә торган жир кишәрлекенә кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен төзелә торган жир кишәрлекеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне плannаштыру документларын әзерләгәндә (территорияне плannаштыру документларын әзерләү территориядән файдалануның билгеле бер кагыйдәләренә һәм территориаль зоналарда төзелеш алыш баруга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарын әзерләгәндә (жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән, жир кишәрлекенә шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълумат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларын гамәлгә ашыру кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очракларда төзелешкә рәхсәтләр бирү рәхсәт ителми.

3. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр жир төзелеше эшләрен башкарганда жир кишәрлекләренә характеристика билгеләү максатыннан рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Өгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеше регламентын билгеләү яисә үзгәрту каралган булса, жирле үзидарә органнары белешмәләрне күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен документларны (аларда булган белешмәләрне) теркәү органына жибәрергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты турындағы белешмәләргә үзгәрешләр керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре тарафыннан түбәндәге ысууллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, әгәр тиешле территория зonasы турындағы белешмәләр күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастры исәбенә алу органына гариза белән мәрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат элемтәсе тәртибендә жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты характеристикаларын үзгәрту турында белешмәләр жибәрү өчен рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту турындағы гариза белән мәрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зonasы өчен шартлы рәхсәт ителгән башка төргә караган рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлекләреннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындағы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалануның мәмкин булган төрләре исемлегендә булмаган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның барлық башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рәхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт итепергә мәмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән көннән алыш аңа карата аны комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту рәхсәт ителми.

13 статья. Жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын куллануның шартлыча рәхсәт бирелүгә кызыксынуучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рәхсәт бирү турындағы гаризаны жибәрә.

Шартлы рәхсәт бирү турында гариза куллануның рәхсәт ителгән төренә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мәмкин.

2. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында каар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнең 18 статьясы

нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган иҗтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү түрүнде карап проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре түрүнде бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту түрүнде тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнәң Башкарма комитеты житәкчесенә җибәрә.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә курсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр көргән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту түрүнде карап кабул итә.

Күрсәтелгән карап муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнәң «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау түрүнде жирле үзидарә органына хәбәрнамә көргән көннән башлап мондый корылма урнашкан жир кишәрлекенә карата яисә мондый корылманы жимергәнче яисә мондый корылманы жимеру урынына кадәр файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү рөхсәт ителми, моңа жирле үзидарә органының әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимиите башкарма органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына карата күрсәтелгән очраклар керми, һәм әлеге хәбәрнамә түрүнде гаризаны үз-үзен канәгатьләндерү яисә үз-үзен канәгатьләндерү түрүнде законлы карап үз көченә керми дип кабул итә.

6. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту түрүнде карап суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

14 Статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе

1. Исеме шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь құләмнәреннән йә төзелеш алып бару өчен үңайсыз булган инженерлык-геологик яисә башка характеристикаларын конфигурацияләүдән кечерәк булган жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алырга хокуклы.

1.1. Әгәр мондый тайпылыш рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рөхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артмаска тиеш.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшү, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлекеге өчен рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклеге һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларының архитектура каарларына таләпләр өлешендә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан баш тарту рөхсәт ителми.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт алуда қызықсынган зат Комиссияға мондый рөхсәт бири турында гариза жибәрә.

Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бири турындағы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән төзелешнең инч چик параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бири турында гариза көргөн көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм, әлеге статьяның 1 өлешендә каралган очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнен 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен инч چик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бири турында карап проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рөхсәт бири турында яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән карапның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр көргөн көннән жиде көн эчендә рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен инч چик параметрларыннан читләшүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карап кабул итә.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындағы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан рөхсәтсез төзелгән корылма ачыкланган көннән соң, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындағы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимияте башкарма органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындағы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына карата күрсәтелгән рөхсәт бири рөхсәт ителми, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата капиталь төзелеш объектларының инч چик параметрларыннан читкә тайпылуға, реконструкцияләнүгә рөхсәт ителми, аны жимерүгә яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү, мона жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнгән таләпләрне карау нәтижәләре буенча Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт органына яисә жирле үзидарә органына үз-үзен канәгатьләндерү турында законлы карар үз көченә керми яисә үз-үзен канәгатьләндерми дигән карапның үз көченә керүе керми.

8. Физик яисә юридик зат рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тартуга рөхсәт бири турындағы карапга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

9. Өгәр мондый тайпылыш аэродром янындағы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килмәсә, рөхсәт ителгән төзелешнең инч چик параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бири рөхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын өзөрлөү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлөп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын өзөрлөү территориаль зоналардан файдалану һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләр белән һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән территорияләрне, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарында билгеләнгән функциональ зоналарга, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориине планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементына карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын өзөрлөү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш катыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территориине планлаштыру документларын өзөрләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктуралы комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, катыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорииләре чикләрен, территорииләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне ызанлау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектын өзөрлөү түбәндәгә максатларда гамәлгә ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорииләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнен характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне ызанлау проектын өзөрлөү түбәндәгә максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә, мондый билгеләү, үзгәрту күздә тотылмаган яңа капиталь төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорииләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәрту, туктату өчен, мондый билгеләү, үзгәрту, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориинен чикләрен үзгәртүгә бәйле рәвештә, комплекслы үсешне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган жир кишәрлеген билгеләү, үзгәрту, гамәлдән чыгару өчен.

Территорияне ызанлау проектын өзөрләгендә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнен конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлөп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында, техник регламентларда, катыйдәләр жыентыгында билгеләнгән барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм ызанлау проектлары нигезендә җирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләргә территориаль зоналарның чикләрен төгәлләштерү һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрларында билгеләнгән үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлеге, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар җир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренең тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары; жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәрләренә рәхсәтләр бирү турындагы каарлар;

рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке халкына җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән таныштыруны, муниципаль берәмлек халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуны, кабул ителгән каарларның нигезле булуын да кертеп, ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрунең тәртибе һәм башка үзенчәлекләре, гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр керту проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Муниципаль берәмлек башлыгы каары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның озынлығы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр тәзелеше регламентына үзгәрешләр керту өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карап кабул ителүгә бәйле рәвештә җирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнгән территория чикләрендә комплекслы үсеш узарга тиешле территория чикләрендә башкарыла. Бу очракларда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срокы бер айдан артық була алмый.

4. Кагыйдәләр аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, шулай ук г - 20 статьяның 2 өлешендә курсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр тәзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану тәрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капиталь тәзелеш объектларының элек билгеләнгән инч чик параметрлары үзгәртелмәгән, реконструкцияләнгән һәм (яисә) рәхсәт ителгән тәзелешнен бер яисә берничә чик параметры бер мәртәбә үзгәргән, конкрет территориаль зона өчен шәһәр тәзелеше регламентында билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруның ун проценттан артығы таләп ителми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капиталь тәзелеш объектын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турында карап проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлекеннән яисә капиталь тәзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнен 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турында карап проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлекен яисә капиталь тәзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән тәре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларының хокук ияләре катнашында мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган капиталь тәзелеш объектлары катнашында уздырыла.

4. Комиссия тубәндәге затларга файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәренә рәхсәт бирү турында карап проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жиберә:

әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлекен белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләренә;

жир кишәрлекен белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь тәзелеш объектларының хокукка ия булучыларына әлеге рәхсәт соратып алына торган объектлар;

әлеге рәхсәт соратып алына торган капиталь тәзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көннәннән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Муниципаль берәмлек халкына ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру

турында хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туринда каар проекты буенча иҗтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен билгеләнгән тәртиптә, иҗтимагый фикер алышулар уздырылғаннан яисә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырылғаннан соң, мондый затка файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туриндагы каар иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

19 Статья. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнеч, реконструкцияләунеч ин чик параметрларыннан читләшүгә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рәхсәт ителгән төзелешнәң чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм Әлеге бүлекнәң 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнәң чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү туриндагы каар проекты иҗтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Иҗтимагый фикер алышуларны яисә рәхсәт ителгән төзелешнәң чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү туринда каар проекты буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рәхсәт бирүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

VI БҮЛЕК. Ҙирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту туринда нигезләмәләр

20 статья. ҘИРДӘН ФАЙДАЛАНУ һәМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

а) жирлекнәң генераль планы кагыйдәләренең һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр керту нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, Кагыйдәләрдә кертелгән, аэродром яны территориясендә урнаштырылған күчмәсез милек объектларыннан файдалануны чикләүне бозуларны бетерү туринда күрсәтмәләр керү;

в) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү туринда тәкъдимнәр керү;

г) территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны түрүнда белешмәләрнең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве, ул күчемсез мәлкәтнәң бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урыны тасвиrlамасына карый;

д) территорияләрдән, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның күчемсез мәлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалануның чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләрнең туры килмәве;

е) территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

ж) территорияне комплекслы үстерү түрүнда карап кабул итү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту түрүндагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда.

Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү түрүндагы карапны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятинең югры башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү түрүнда карап кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе субъекты кабул иткән территорияне комплекслы үстерү түрүнда карапны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү түрүнде килешүне төзегән зат тарафыннан яисә территорияне комплекслы үстерү түрүнде карапны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан.

Кагыйдәләрне приаэрордом территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты Комиссия тарафыннан каралмаган.

4. Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын территориаль планлаштыру документларында каралган урыннарны (линия объектларынан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәэмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятинең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле

ұзидарә органы «Зур Күккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге башлығына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмін итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындағы таләпне жибәрә.

Бу очракта “Зур Күккүз авыл жирлөгө” муниципаль берәмлеге башлығы Кагыйдәләргә шундай таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертуне тәэмін итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның чикләмәләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлеушчә аэрордом территориясе урнашкан приаэрордом территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка әшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Зур Күккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге башлығы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан алынгач, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында карап кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлығы суд тәртибендә шикаять бирергә мөмкин.

«Зур Күккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге башлығы аларны аэрордом яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милем объектларыннан файдалануны чикләүне алты айдан да артмаган срокка туры китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертуне тәэмін итә.

6. Әлеге статьяның 2 өлешендә караптан очракларда дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле орган «Зур Күккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге башлығына территорияләрдән, мәдәни мирас объектларыннан, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүен билгеләү таләбен жибәрә.

Күрсәтелгән очракта, шулай ук территориядән файдалануның максус шартлары булган зонаның яшәешен билгеләү, үзгәрту яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге г - пунктларында караптан нигезләр ачыкланган көннән «Зур Күккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге башлығы Кагыйдәгә үзгәрешләр керту өчен әлеге статьяның 2 өлешендә караптан нигезләрне ачыклау юлы белән аларны Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертуне тәэмін итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге өлештә караптан таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

Федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен сайлап алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләрен билгеләү максатларында кагыйдәләрне төгәлләштерү чоры дәүләт хакимиятенең башкарма органыннан яисә жирле үзидарә органыннан территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләү, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау, мондый зоналар, территорияләр чикләреннән максус файдалану шартлары булган зоналар, территорияләр чикләрен билгеләү яисә туктату турында белешмәләр керү йә әлеге статьяның 2 пунктларында караптан үзгәрешләрне керту өчен нигезләрдә караптан көннән алып алты айдан артмаска тиеш.

7. Территорияне комплекслы үстерү турында карап гамәлгә ашыру максатларында Кагыйдәгә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы

үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннөн алып тускан көннөн дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

8. Әлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә караплан очракларда, шулай ук әлеге статьяның 2 өлешендәге г - г пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

9. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту өлешендә аларны аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерү өлешендә үзгәрешләр керту очракларыннан һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү очракларыннан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш керту турында тәкъдим кертелгән көннөн алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мондый тәкъдимне кире кагу турындагы тәкъдимнәр караплан һәм бу бәяләмәне муниципаль берәмлекнән Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

10. Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе егерме биш көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәгә үзгәрешләр керту турында тәкъдимне кире кагу хакында карап кабул итә һәм мәрәҗәгать итүчеләргә әлеге каарның күчермәсен жибәрә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр жирле үзидарәнен вәкиллекле органы тарафыннан расланса, жирле үзидарәнен вәкиллекле органына жибәрелгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындағы утырыштан соң килүче утырыштан соңга калмыйча караплырга тиеш.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турындагы каарны (каарны) күрсәтелгән проектны әзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проектны эшләүне оештыруга кагылышлы башка нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

13. Муниципаль берәмлекнән башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында карап кабул итү датасыннан ун көн эчендә мондый каарны кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэммин итә. Хәбәрдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары;

кызыксынган затларның тәкъдимнәр комиссиясенә жибәрү тәртибе;

эшләрне оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр приаэродром территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, шулай ук әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән г - г пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында карап кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

14. Федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата әзерләнгән Кагыйдәгә үзгәрешләр керту проекты мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы, мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиите органы белән гамәлдәгә законнар нигезендә килештерелергә тиеш.

Федераль яисә региональ әһәмияттәге маңсус сакланылуучы табигать территориясе чикләрендә тулысынча торак пункт, әлеге маңсус сакланылуучы табигать территориясе чикләрендә урнашкан шундый торак пункт территориясенә карата әзерләнгән жирдән файдалану һәм төzelеш алып бару кагыйдәләре проекты федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә маңсус саклана торган табигать территориясе урнашкан органы белән килештерелергә тиеш. Килештерү предметы күрсәтелгән торак пункт территориясенә карата билгеләнә торган шәһәр төzelеше регламентының маңсус сакланылуучы табигать территорияләре турында Россия Федерациясе законнарында һәм маңсус саклана торган табигать территориясе турындагы

нигезләмәдә каралган махсус саклау режимына туры килүе. Килешү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләгәннән соң Комиссия тәкъдим иткән проектның техник регламентлар таләпләренә, территориаль планлаштыру документларына, Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестры белешмәләренә, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларында булган белешмәләргә, документларга һәм материалларга туры килүен тикшерә.

16. Курсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты муниципаль берәмлек башлыгының Кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектын жибәрә яисә әлеге статьяның 10 өлешендә курсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыklанган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен.

17. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын алганда муниципаль берәмлек башлыгы проект буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карап кабул итә, проектны алган көннән соң ун көннән дә соңға калмыйча.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә башка норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

19. Кагыйдәгә үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

20. Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәгә үзгәрешләр Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын раслаган көннән алып ун көннән дә соңға калмыйча урнаштырылырга тиеш.

21. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә суд тәртибендә үзгәрешләрне раслау турындагы карапга ризасызылық белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту

1. Территория зоналары чикләре турында белешмәләр керту кагыйдәләре күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына “Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар билгеләнә, шул исәптән күчемсез мәлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдәге хatalарны исәпкә алып.

Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хatalар исәпкә алынмый.

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
авыл жирлеге
Советының _____
№ карары белән расланган

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

«ЗҮР КҮККҮЗ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ
ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ
КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 Том
ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ
ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2021 ел

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	4
КЕРЕШ	5
I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ	6
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	6
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм тәзелешне җайга салу түрүнда нигезләмәләр	9
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту түрүнда нигезләмәләр.....	14
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү түрүнда нигезләмәләр	16
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру түрүнда нигезләмәләр	18
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту түрүнда нигезләмәләр.....	20
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм тәзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу түрүнда нигезләмәләр	24
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	28
II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ	29
VIII БҮЛЕК. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары	29
III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	31
IX БҮЛЕК. Шәһәр тәзелеше регламентлары җир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, җир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрларын билгеләү, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә	31
X БҮЛЕК. Ҙир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	46
XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халық өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	53
XII БҮЛЕК. Ҙир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау	54

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенен жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) түбәндәгө составта әшләнгән:

1 Том

I өлеш. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

2 Том

II өлеш. Шәһәр тәзелеше зоналаштыру картлары

График материаллар:

№ п/п	исеме	Колачы
1	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III өлеш. Шәһәр тәзелеше регламентлары

кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

II ӨЛЕШ. ШӘҺЕР ТӘЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Зур Құккүз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр тәзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылғысыз өлеши булып тора.

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы тамгалары сурәтләнгән. Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

3. «Зур Құккүз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә һәм шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына түбәндәгеләр керә:

шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлекләре булган территория зоналары;

шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләре булган территориаль зоналар.

Шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1 - индивидуаль торак тәзелеш зонасы;

ОД1 - күпфункцияле ижтимагый-эшлекле тәзелеш зонасы;

1 - транспорт инфраструктурасы зонасы;

И2 - инженерлық инфраструктурасы зонасы;

П - сәнәгать житештерүе объектлары зонасы;

С2 - авыл хужалығын тәэммин итү объектлары зонасы;

АХ2 - авыл хужалығы житештерүе объектлары зонасы;

СН1 - маҳсус билгеләнгән зона.

Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

Яшиләр.

Шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләре булган территориаль зоналар:

СХ1 - авыл хужалығы җирләре зонасы;

ВО - су объектлары зонасы.

4. Күрсәтелгән картада белешмәләре Бердәм дәүләт күчесиз милек реестрында булган урманчылыкларның тиешле чикләренә туры килә торган урман фондына керүче территориияләр чагылдырылды. Әлеге территориияләр мәгълүмати максатларда сайлап алышынан һәм аларга карата Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман хужалығы регламенты гамәлдә булган җирләрне билгеләргә мөмкинлек бирә. Кагыйдә буларак, территориаль зоналарның чикләре урманчылыклар чикләре нигезендә билгеләнә. Белемнәре күчесиз мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында, урманчылыкларның чикләре булган җир кишәрлекләре чикләре киселгәндә аерым очракларда мондый җир кишәрлекләре чикләре буенча билгеләнергә мөмкин.

5. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориияне комплекслы үстерү күздә тотыла торган территориияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территориияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыкли үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориияләр чикләре җирле үзидарәнен вәкаләтле органы территориияне комплекслы үстерү турындагы карары һәм территориияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә әзерләнгән территориияне планлаштыру документлары нигезендә җирле үзидарәнен вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жинүче арасында территориияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукуына ия булган яисә Россия Федерациясе

Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукуна ия башка затлар арасында төзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру карапган территорияләр «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында чагылдырылмаган.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (2-нче күшымта).

2. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3. характеристикалары законнарда, башка норматив хокукий актларда билгеләнгән куллану режимнарына туры килми торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

4. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш мәдәни мирас объектларының, ачыкланган мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларының урнашу урыны; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының чикләре күрсәтелә.

«Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге Карта әзерләнми.

III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Шәнәр тәзелеше регламентлары жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләрен, жир кишәрлекләренең инч үкүләмнәрен һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең инч үк параметрларын билгеләү, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләү өлешиендә

25 статья. Шәнәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1 - Шәхси торак тәзелеше зоналары

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләре; жир кишәрлекләренең инч үк (минималь һәм (яисә) максималь үкүләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнең инч үк параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнең һәм реконструкцияләүнең инч үк параметрлары			
		жир кишәрлеге үкүләме	катларның чикле саны һәм тәзелешнең чикле биеклеге	Тәзелешнең максималь проценчы	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның тәп тәрләре					
2.1	Шәхси торак тәзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Тәп тәзелештәге катларның инч үк саны - 3 (мансадны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Тәп тәзелешнең инч үк биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлықка килгән тәзелеш шартларында чигенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алыш бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Тәп тәзелештәге катларның инч үк саны - 3 (мансадны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Тәп тәзелешнең инч үк биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен -

			м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.		билгеләнми. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокированная торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м; максималь - 1500 кв.м.	Төп төзелештәге катларның инчич саны - 3 (мансадны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен инчич биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

2.7	Торак төзелешенә хәзмәт күрсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь - 400 кв. м.; максималь - билгеләнми .	Төп төзелештәге катларның инчич саны - 4 (мансадны да кертеп); Төп төзелешнен инчич биеклеге -	40 %	5 м. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча
-------	--------------------------------------	---	--	------	---

			15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.		биналарның, корылмаларның урнашы рөхсәт ителә.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильл эрне ремонтлау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Бакчачылык алып бару	минималь - 600 кв. м.; максималь - 5000 кв.м.	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләренән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

1.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

2. ОД1 - Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары

2.1. Жир кишәрлекләренән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь құләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүненең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүненең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеке күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнен чикле биеклеге	Төзелешнен максималь проценты	жир кишәрлекләре чиқләренән минималь чиғенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					

3.2	Социаль хезмәт курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

3.4.1.	Амбулатор-поликлиника хезмәте курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5	Мәгариф һәм агарту	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашыу рәхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашыу рәхсәт ителә.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.4	Кибет	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.8.1	Күнел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдалануда гы транспорт баганалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

	тәэмин итү				
Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
2.7.1	Автотранспортыны саклау	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансадрны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чиғенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь - 400 кв. м.; максималь - билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансадрны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чиғенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алыш бару	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансадрны да	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеке

	өчен (йорт янындағы жир кишәрлеге)		кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.		яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.3	Блокированн ая торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м; максималь - 1500 кв.м.	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 3 (мансадрны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнми	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 8 (мансадрны да кертеп); Төп төзелешнен ин чик биеклеге - билгеләнми; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
4.3	Базар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.4	Азық-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми

6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
-----	----------	------------	------------	------	------------

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерығы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. 1 - Транспорт инфраструктурасы зоналары

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнән ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнән һәм реконструкцияләүнән ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территориял әр)	билгеләнми			

Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре

билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерығы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсөткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр тәзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. И2 - Инженерлык инфраструктурасы зоналары

4.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнен һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгә күләме	катларның чикле саны һәм тәзелешнең чикле биеклеге	Тәзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның тәп тәрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.5	Торбауткәрге ч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларынан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларынан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның тәрле тәрләре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән тәрләре					
билгеләнми					

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5. П - Сәнәгать житештерүе объектлары зоналары

5.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.3	Жинел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.3.1	Фармацевтик а сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.4	Азық-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.5	Нефтехимия сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклыры	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.4	Кибет	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудағы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.5.2	Урта һәм югары профессиональ белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлықка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
8.3	Әчке хокук тәртибен тәэммин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерығы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

6. С2 - Авыл хужалығын тәэммин итү объектлары зоналары

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә)

максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән тәзелешнең, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь тәзелеш объектларын рөхсәт ителгән тәзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлекеге күләме	катларның чикле саны һәм тәзелешнең чикле биеклеге	Тәзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның тәп тәрләре

1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэммин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәрту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэммин итү	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның тәрле тәрләре

3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән тәрләре

билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастрында картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану тәрләре классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр тәзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

7. АХ2 - Авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану тәрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә)

максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән тәзелешнәң, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнәң ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь тәзелеш объектларын рөхсәт ителгән тәзүнәң һәм реконструкцияләүнәң ин чик параметрлары			
		жир кишәрлекеге күләме	катларның чикле саны һәм тәзелешнәң чикле биеклеге	Тәзелешнәң максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның тәп тәрләре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.12	Умартачылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.13	Балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның тәрле тәрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән тәрләре					
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастры һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану тәрләре классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр тәзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

8. СН1 - Махсус билгеләнештәге зоналар

8.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгә күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
		билгеләнми			

*Дәүләт теркәве, кадастрыннан картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

8.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар муниципаль берәмлек территориясендә юк.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар

1. СХ1 - Авыл хужалығы жирләре зоналары

1.1. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалығы жирләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациисе Жир кодексының 79 статьясы нигезендә авыл хужалығы жирләре - чәчүлекләр, печәнлекләр, кәтүлекләр, ятмалар, күпьеңлекләр (бакчалар, виноградлықлар һәм башкалар) биләгән жирләр.

Россия Федерациисе Жир кодексының 77 статьясы нигезендә авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалығы жирләреннән тыш, шулай ук жирләрне тискәре йогынтыдан, су объектларыннан (шул исәптән сулыкларда су асты корылмалары тарафыннан төзелгән һәм буа аквакультурасын башкару максатларында файдаланыла торган буалар), шулай ук авыл хужалығы продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел әшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар биләгән жир кишәрлекләре дә бирелә.

Шулай итеп, авыл хужалығы жирләре булмаган жирләр өчен әлеге Кагыйдәләр өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

1.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнәң, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнәң һәм реконструкцияләүнәң ин чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгә күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнәң чикле биеклеге	Төзелешнәң максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рәхсәт ителгән файдалануның төп тәрләре

1.2	Бәртекле һәм башка авыл хужалығы культуралары үстерү	билгеләнми			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.4	Тоноациялә үче, дару, чәчәк культуралары н үстерү	билгеләнми			
1.5	Бакчачылык	билгеләнми			
1.16	Кыр кишәрлекләр ендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.20	Авыл хужалығы хайваннарын коткару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.1	Табигать территориялә рен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.0	Су объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларын нан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
-----	-------------	------------	------------	------	------------

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2. ВО - Су объектлары зоналары

2.1. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациисе Жир кодексының 102 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә кермәгән территорияләр өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламентлары билгеләннә.

2.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрләгә күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биекләгә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

11.0	Су объектлары	билгеләнми			
11.1	Су объектларын нан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

билгеләнми			
------------	--	--	--

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

билгеләнми			
------------	--	--	--

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 бөрйигы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә территорииядән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәгә зоналар әшли:

сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары;

эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары;

магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналары;

электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары;

газ бүлү чөлтәрләренең сак зоналары;

элемтә линияләренең сак зоналары;

аеруча саклана торган табигый территорияләр;

автомобиль юлларының юл буе полосалары.

2. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яcalaу зоналары

2.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартаңындағы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә әйләнә-тире мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганаклары булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яcalaу зонасы - аерым кулланылыш режимындағы махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән курсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән курсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен кабул иту куркынычы зурлығына кадәр.

2.2. Санитар-яcalaу зонасының күләмнәре һәм чикләре, технологияләр кулланыла торган житештерү күләмен исәпкә алыш, санитар-яcalaу зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яcalaу зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең санитар-яcalaу зоналарында һәм объектларның эшчәнлеген чикләү «Санитар-яcalaу зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яcalaу полосалары

3.1. Су саклау зоналары булып дингез, елгалар, инешләр, каналлар, құлләр, сусаклагычлар яр буена totashkan һәм курсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, аларның суларын ярлыландыруын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дәньясының башка объектларының яшәү тирәлекен саклау максатларында хужалық һәм башка эшчәнлекне ғамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр тора.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хужалық һәм башка тәр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның һәм инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге аларның чишмәләреннән елга һәм инешләрнең озынлыгы белән билгеләнә:

ун километрга кадәр - яр сыйыгыннан 50 м күләмендә;

уннан алып илле километрга кадәр - 100 м күләмендә;

илле километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

3.5. Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яки нуль уклон өчен 30 м, өч градуска кадәр текәлек өчен 40 м һәм өч градустан артык текәлек өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәэммин иту чыганакларының санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре «хужаңлық-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэммин иту чыганакларын һәм сүткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэммин иту чыганаклары санитар саклау зоналарына (ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) суалғычларның урнашу территориясен, барлык сүткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының мәйданчыкларын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәэммин иту чыганакларының пычрануын кисәту өчен билгеләнгән территориияне кертәләр.

4.3. Су белән тәэммин итүнен жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганды 50 м тәшкил итә.

4.4. Су белән тәэммин итүнен жир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәпләү белән билгеләнә.

5. магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналары

5.1. Магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналары, аларны куллану режимы Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары һәм Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

5.2. Магистраль торба үткәргечләрнең сак зонасы тубәндәгечә билгеләнә:

сыекландырылган углеводород газларын транспортлаучы торба үткәргечләр буйлап, тотрыкли булмаган бензин һәм конденсат - һәр яктан торба үткәргеч күчәреннән 100 метр ераклыкта узучы шартлы сыйыклар белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

купҗепле торба үткәргечләр буйлап - иң кырый торба үткәргечләр күчәрләреннән югарыда күрсәтелгән ераклыкта уза торган шартлы сыйыклар белән чикләнгән жир участогы рәвешендә;

су асты кичүләре буйлап - һәр яктан 100 м га күчүнен кырый жепләре күчәрләреннән 100 м га ераклыкта параллель яссылыклар арасында төзелгән су өслегеннән төпкә кадәр су пространствосы участогы рәвешендә;

продукцияне авария хәлендә чыгару өчен конденсатны, жир амбарларын саклау һәм тарату сыйдырышлылыгы тирәсендә - күрсәтелгән объектларның территорияләре чикләреннән барлык якларга 50 м га ераклыкта йомык линия белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

продукцияне транспортка, баш һәм арадаш насос станцияләренә, резервуар паркларга, компрессор һәм газ бүлү станцияләренә, продукцияне үлчәү үзәкләренә, налив һәм ағызу эстакадаларына, газны жир асты саклау станцияләренә, нефть, нефть продуктларын жир асты саклау пунктларына әзерләүнен технологик җайланмалары

әйләнәсендә - күрсәтелгән объектлар территорияләре чикләреннән 100 м га ераклыктағы жир кишәрлеге рәвешендә.

6. Электр чөлтәре хужалығы объектларының сак зоналары

6.1. Электр чөлтәре хужалығы объектларының сак зоналары «Электр чөлтәре хужалығы объектларының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр чөлтәре хужалығының гамәлдәгә линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэммин итү өчен билгеләнә.

6.2. Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава киңлеге участогы өслеге өлеше (электр тапшыруның һава сзыыклары терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, бу қырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенең ике яғында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыklар белән аларның түбәндәгә ераклыкта:

1 кВ - 2 м га кадәр;

1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;

35 кВ - 15 м;

110 кВ - 20 м;

220 кВ - 25 м;

500 кВ - 30 м.

6.3. Электр тапшыруның жир асты кабель линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыklары кишәрлеге өслегенең бер өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сзыыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, қырый кабельләрдән 1 метр ераклыктағы электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша торган параллель вертикаль яссылыklар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

6.4. Саклау зоналарында эшчәnlекне чикләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын һәм электр чөлтәре объектлары саклау зоналарын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә билгеләнә.

7. Газ бүлү чөлтәрләренең сак зоналары

7.1. Газ белән тәэмmin итү системаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2000 елның 20 сентябрендәге 878 номерлы карары белән расланган газ бүлү чөлтәрләрен саклау кагыйдәләре, Россия ягулык һәм энергетика министрлығы тарафыннан расланган газ белән тәэмmin итү системаларын саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә 24.09.1992 ел.

7.2. Газ бүлү чөлтәрләренең сак зонасы түбәндәгечә билгеләнә:

тышкы газуткәргечләр трассалары буйлап - газуткәргечнең һәр яғыннан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сзыыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

газуткәргеч трассасын үткәргечтән файдаланганда полиэтилен торбалардан төзелгән жир асты газуткәргечләре буйлап - үткәргеч яғыннан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сзыыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

аерым торучы газ көйләү пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 м ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә (биналарга күшүп төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентлаштырылмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газуткәргечләр трассасы буйлап - 6 м киңлектәге тарлавык рәвешендә, газуткәргечнең һәр яғында 3 метр. Газуткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газуткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срокы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

7.3. Газұтқарғечләрнең сак зоналарын билгеләгендә ераклықтар исәпләп чыгару газұтқарғеч күчәреннән - бер жепле газұтқарғечләр һәм газұтқарғечләрнең қырый жепләре күчәрләреннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

8. Элемтә линияләренең сак зоналары

8.1. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы Карапы белән расланган элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

8.2. Элемтә линияләренең сак зонасы түбәндәгечә билгеләнә:

урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жир асты кабельләре өчен һәм элемтә линияләренең һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - жир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең һәр яктан кимендә 2 метр ераклығында параллель туры сызықлар белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә;

суднолар йәри торган һәм эретмәле елгалар, қулләр, сусаклагычлар аша күчкәндә - су өслегеннән бәтен тирәнлеге буйлап су өслегеннән алып һәр яктан 100 метрга ераклыктагы параллель яссылықлар белән билгеләнгән су өслеге кишәрлекләре рәвешендә;

Элемтәнең кабельле сызықларында жир өсте һәм жир асты хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм тернәкләндерү пунктлары өчен - көчәйтү һәм регенерация пунктлар урнаштыру үзәгеннән яисә аларның жимерелүе чигеннән кимендә 3 метрга һәм жир астында калу контурларыннан кимендә 2 метрга ким булмаган йомық сызық белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә.

9. Махсус сакланылуучы табигать территорияләре, махсус сакланылуучы табигать территорияләренең саклау зоналары

9.1. Махсус сакланылуучы табигать территорияләрен һәм территорияләрен махсус сакланылуучы табигать территорияләренең саклау зоналары чикләрендә куллану режимы «Махсус сакланылуучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 13 ноябрендәге 33-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән.

9.2. Күрсәтелгән закон таләпләре нигезендә табигать һәйкәлләре урнашкан территорияләрдә хужалық әшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртәрле әшчәнлек тыела.

9.3. Дәүләт табигать заказниклары территорияләрендә дәүләт табигать заказникларын төзү максатларына каршы килсә яисә табигать комплексларына һәм аларның компонентларына зыян китерсә, теләсә нинди әшчәнлек даими яки вакытлыча тыела яки чикләнә.

10. Автомобиль юлларының юл буе полосалары

10.1. Автомобиль юлларының юл буе полосалары һәм алардан файдалану режимы «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл әшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аермалары

1. «Зур Құккүз авыл жирлөгө» муниципаль берәмлөгө территориясендә инженерлык инфраструктурасының түбәндәгө линия объектлары тәкъдим ителде:

магистраль торбаутқарғечләр;
электр тапшыру линияләре;

элемтә линияләре;
газ бүлү чөлтәрләре.

2. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линия объектларына тубәндәгеләр керә:
автомобиль юллары.

3. Инженерлык коммуникацияләренең санитар аермалары

3.1. Магистраль торбауткәргечләр, газ белән тәэммин итү системалары һәм югары киеренкелектәге электр линияләре өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитария аермалары билгеләнә (санитар аралау полосалары).

3.2. Капиталь тәзелеш объектларын проектлаганды һәм тәзегәндә, жир кишәрлекләрен формалаштырганда, санитар аермаларны исәпкә алырга кирәк.

3.3. Санитария өзелеше зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар аермалары

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар аермалар билгеләнә. Санитария аермасының зурлығы һәр конкрет очракта атмосфера һавасын һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит қырлары һ.б.) пычрату исәпләүләре нигезендә, табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә жир һәм су ресурсларын, капиталь тәзелеш объектларын, халыкның куркынычсызлыгын нормаль эксплуатацияләүне тәэммин итү максатларында табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләрнең зоналары билгеләнә ала.

2. Табигать факторлары - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яки акваторияләрнең йогынтысы зоналары.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциаль куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су басу һәм су басу зоналары

4.1. СНиП 2.06.15-85 нигезендә «Территорияне су басудан һәм су басудан инженер яклау» су басудан яклау тубәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль яклау һәм тулаем тәзелгән территорияне яклау;

су аша;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су ағызы коммуникацияләрендәге чыгымнарга (ағызуларга) һәм басымнарга, нигезләрнең, биналарның һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлык яклавы корылмаларының эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгөн чарапарны СНиП 2.06.15-85 «Территорияне су басудан һәм су басудан инженерлыйк явлывы» нигезендә территориядә грунт сулары дәрәжәсен киметүне тәэммин итәргә тиеш:

капиталь тәзелештән - өслекнең проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалар - 1 метрдан да ким түгел.

Микроннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлыгын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның машина узу өлешләрендә минераль грунтлар катламының калынлыгы транспорт хәрәкәтенең интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнәргә тиеш.

4.3. Яр буе участокларында урнашкан торак пунктлар территорияләре су басудан, жыл ярдәмендә су басудан һәм грунт сулары белән су басудан (су басудан) яисә ёеп түгүдән сакланырга тиеш.

5. Экзооген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. СНиП 2.01.15-90 нигезендә "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженер яклау. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре» дип аталган оползнев һәм обваль процессларга дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда әлеге процессларны булдырмый калуга һәм стабильләштерүгә юнәлдерелгән тубәндәгә чарапарны кулланырга кирәк:

тау битенең рельефын аның тотрыклылыгын арттыру максатларында үзгәртү;

территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске су бүләп чыгару системасын төзү ярдәмендә өске суларның ағышын җайга салу;

грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;

жир асты суларның биеклеген ясалма киметү;

агроурманмелиорация;

грунтларны беркетү (шул исәптән армияләүгә);

тотып торучы корылмалар;

сөзәклекләрне тергезү;

башка чарапар (жылылык саклау жайламалары һәм өслекләр ярдәмендә жылылык процессларын җайга салу, туңдыру һәм эретү процессларының заарлы йогынтысыннан яклау, саклау зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процессларына дучар булган территорияләр

6.1. СНиП 2.01.15-90 нигезендә "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженер яклау. Проектлауның төп нигезләмәләре» карга каршы чарапарны проектлаганда, геологик тәзелешендә эрүчән тау токымнары булган территорияләрдә биналар һәм корылмалар проектлаганда (известъяшлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы терәк грунтлар, гипслар, ангидритлар, таштан тоз) һәм жир өслегендә карст күренешләре (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрөзин чокырлар һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларны, күышлыкларны, мәгарәләрне эшкәрту һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чарапар составына тубәндәгеләр керә:

планировка структурасын эшләгендә һәм карстокуркынычы булган участокларны мәмкин кадәр урап һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырганда функциональ зоналарның махсус компоновкасы, магистраль урамнар һәм чөлтәрләр трассировкасы;

карст үсешенә тәзелешнең техноген йогынтысыннан территорияләрне инженерлыйк явлывын эшләү;

I - II кишәрлекләрдән читтәге биналарның һәм корылмаларның карст провалларының интенсивлыгы буенча тотрыклылык категорияләре чикләреннән тыш, шулай ук проваллар барлыкка килүнең азрак интенсивлыгы (ешлыгы) булган участоклардан читтә урнашуы, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан артык (А тотрыклылык категориясе).

31 статья. мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2005 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары исемлеге

2.1. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә түбәндәгемәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары тәкъдим ителде:

Объектның статусы	Объект исеме	Урнашкан урыны	Оештыру-боеру документы	Картадагы номер
региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары	Күккүз стоянкасы	Зур Күккүз авыл жирлеге *	Татар АССР территориясендә урнашкан мәдәният һәйкәлләрен торгызыу, саклау, реставрацияләү һәм популярлаштыру буенча чаралар турында «1959 елның, 30 октябреннән, 591 нче карары»	—
	Зур Күккүз авылы	Зур Күккүз авыл жирлеге *		—
	Шонгаты Шәһәре	Зур Күккүз авыл жирлеге *		—
ачыкланган мәдәни мирас объектлары	Земство хастаханәсе бинасы, 1879 ел.	Шонгаты авылы	—	4.1

*объектның урыны ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә график материалларда объект чагылдырылмаган

2.2. Мәгълүмат Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 2015 елның 22 июлендә бирелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия булган объектлар исемлекләре нигезендә тапшырылган.

3. Мәдәни мирас объектлары территорииесе

3.1. Мәдәни мирас объектлары территорииләре - Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территориияләре, шулай ук мәдәни мирас объектлары булып торучы ядкарьләр яисә ансамбльләр территориияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервация, торгызыу, ремонтлау һәм жайланмалар тоту, параметрлары турындагы карап.

3.2. Мәдәни мирас объекты территорииесе чикләрендә:

һәйкәл яисә ансамбль территорииясендә: капиталь төзелеш объектларын төзу һәм һәйкәл яисә капиталь төзелеш объектларының яисә ансамбль территорииясендәге куләм-пространство характеристикаларын арттыру; мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклау, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше яисә табигый

мохитен саклау эшләреннән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару тыела;

истәлекле урын территориясендә истәлекле урын территориясе чикләрендәге истәлекле урын һәйкәлләрен һәм ансамбльләрен саклау, аны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына керту өчен нигез булган истәлекле урын үзенчәлекләренең сакланышын тәэммин итүгә юнәлдерелгән эшләр, юкка чыккан шәһәр төзелеше мохитен торғызу максатларында капиталь төзелеш объектларын төзү; Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына керту өчен нигез булган һәм мәжбүри дәүләт урыны үзенчәлекләрен саклап калу өчен нигез булып торучы истәлекле урын үзенчәлекләрен саклап калу шарты белән чикләнгән төзелеш, капиталь төзекләндерү обектларын төзү һәм реконструкцияләү эшләре рәхсәт ителә;

Һәйкәл, ансамбль яисә истәлекле урын территориясендә мәдәни мирас объектының сакланышын тәэммин иту таләпләренә каршы килми торган һәм хәзерге шартларда мәдәни мирас объектының эшчәнлеген тәэммин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалық эшчәнлеген алып бару рәхсәт ителә.

3.3. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының билгеләнгән чикләре турында күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында белешмәләр булмау сәбәпле, күрсәтелгән объектларың чикләрен зоналаштыру карталарында күрсәтелмәгән.

4. мәдәни мирас объектларын саклау зоналары

4.1. мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэммин иту максатларында билгеләнә.

4.2. Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территориияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвиrlауны, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

4.3. Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территорииядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 26 апрелендәге 315 номерлы каары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукий актлар белән җайга салына.

4.4. «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэммин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

32 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең рәхсәт ителә торган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алуның максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре (алга таба - исәп күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламенты составында шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Зур Күккүз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рөвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындағы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвиrlау

33 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Федераль дәүләт төркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 декабрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Сызыклы объектларны (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан һәм гомуми файдаланудагы тимер юллардан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антenna-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

3. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре тасвиrlамасы:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвиrlау *, рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвиrlауга комментарий
1.0	Авыл хужалыгыннан файдалану	Авыл хужалыгын алып бару. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның әчтәлеге 1.1-1.20 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз эченә ала, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәрту өчен файдаланыла торган биналарны һәм корылмаларны урнаштыру.
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның әчтәлеге рөхсәт ителгән файдалану төрләренең 1.2-1.6 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз эченә ала.
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азық, техник, майлы, эфиromайлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрендә бәрәңгे, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бакча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.4	Тононацияләү че, дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпъеллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпъеллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпъеллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпъеллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру
1.6	Житен һәм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белән бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру

1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгө, шул исәптән печәнлеккә, авыл хужалығы терлекләрен көтүгө, нәселле терлекләр үрчетүгө, нәселле продукция (материал) житештерүгө һәм алардан файдалануға, авыл хужалығы терлекләрен тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм беренчел эшкәрту өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыруға бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның әчтәлеге түбәндәгеләргө көрә: кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеге 1.8-1.11, 1.15, 1.19, 1.20.
1.8	Терлекчелек	Хужалық эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалығы терлекләрен (эре мәгезле терлекләрне, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгө бәйле авыл хужалығы жириләрендә гамәлгә ашыру; печәнлек, авыл хужалығы терлекләрен көтү, терлек азығы житештерү, авыл хужалығы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле кыйммәтле мәхлү җәнлекләр аулауга бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәрту өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылық	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгө бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылық продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәрту өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дунғызычылық	Хужалық эшчәнлеген дунғызлар үрчетүгө бәйле гамәлгә ашыру; терлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәрту өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылық	Хужалық эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалығы жириләрендә бал картларын һәм башка файдалы бәжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылық һәм башка файдалы бәжәкләр үрчетү өчен кирәkle умарталарны, башка объектларны һәм жайламналарны урнаштыру; умартачылық продукциясен саклау һәм беренчел эшкәрту өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылық	Балыкчылық объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәkle

		биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэмін итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалығы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	Авыл хужалығы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәрту өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләре ндә шәхси ярдәмче хужалық алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокуқыннан башка авыл хужалығы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авыл хужалығында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыklар алу өчен башка авыл хужалығы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалығы житештерүенең күрсәтелгән төрләре өчен кирәkle корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэмін итү	Авыл хужалығы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалығы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
1.19	Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм әзерләү
1.20	Авыл хужалығы билгеләнешен дәге Хайваннар	Авыл хужалығы хайваннарын коткару
2.0	Торак төзелеше	Төрле төрдәге торак урыннарын урнаштыру һәм аларда яшәүне тәэмін итү. Торак төзелешкә кеше яшәр өчен билгеләнгән биналар (биналар) көрө, файдаланыла торган биналардан (биналардан) тыш: <ul style="list-style-type: none"> - Эшкуарлық файдасын аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән алу максатында (кунакханәләр, ял йортлары); - халыкны дәвалау яисә социаль хезмәт күрсәтү белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, балалар йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр); - житештерүне өзлекsez тәэмін итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында хезмәт урыннары); - режим учреждениесе эшчәnlеген тәэмін итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мәхрүм итү урыннары, сак астында тоту). <p>Өлеге төр куллануның әчтәлеге 2.1-2.3, 2.5-2.7.1 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз эченә ала.</p>

	Индивидуаль торак төзелеше	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеге егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул гражданнар тарафыннан мөстәкүйль күчесез милек объектларына бұлға өчен билгеләнмәгән шундай бинада яшәүгә бәйле булған көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалығы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалық корылмаларын урнаштыру Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	азаттық күпкатлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансарнықын да көртеп); спорты һәм балалар мәйданчыкларын, ял иту мәйданчыкларын төзекләндерү; аз катлы күпфатирлы йортта мондай биналарның гомуми мәйданы йорт биналарының гомуми мәйданының 15%тан артығрагын тәшкил итмәсә, төзелгән, төзелгән һәм төзелгән-күшүп төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алып бару өчен (йорт янындағы жири киширләгө)	2.1 коды белән файдалану рөхсәт ителгән төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны урнаштыру; авыл хужалығы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалығы хайваннарын тоту Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары белән бер яки берничә уртак дивар (өч каттан артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гайлә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә урнашкан уртак диварга (гомуми стеналарга) ия, ул аерым жири киширләгендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган төзелешнең торак йортлары) чыга ала; декоратив һәм уңдырышлы ағачлар, яшелчә һәм жиләк культураларын үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; балалар спорт һәм спорт мәйданчыкларын, ял мәйданчыкларын, мәйданчыкларны жиһазлау Комментарий:

		Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.
2.4	Күчмә торак	Аталган корылмаларны жир кишәрлекендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишәрлекләренә яисә жир кишәрлекләренә totashтыру мәмкинлеге белән торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчекләре, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеплары) урнаштыру
2.5	Урта катлы торак тәзелеше	<p>Күпфатирлы йортларны катлар белән сигез каттан югары булмаган урнаштыру;</p> <p>тәзекләндеру һәм яшелләндеру;</p> <p>жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру;</p> <p>спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын тәзекләндеру; күпфатирлы йортның гомуми мәйданының 20%ын тәшкил итмәгән булса, күпфатирлы йортның тәзелгән, күшүп тәзелгән һәм тәзелгән биналарында торак тәзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру;</p> <p>Комментарий:</p> <p>Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.6	Күпкатлы торак тәзелеше (биек тәзелеш)	<p>Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру;</p> <p>йорт яны территорияләрен тәзекләндеру һәм яшелләндеру;</p> <p>спорт һәм балалар мәйданчыкларын, хужалык мәйданчыкларын һәм ял итү мәйданчыкларын тәзекләндеру;</p> <p>жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның мәйданы йортның гомуми мәйданының 15%ыннан артмagan булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында тәзелгән, күшүп тәзелгән һәм тәзелгән күпфатирлы йортларда торак тәзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру</p> <p>Комментарий:</p> <p>Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре тугыз каттан алыш егерме өске катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.7	Торак тәзелешенә хезмәт күрсәту	Урнашуы кодлар белән рөхсәт ителгән куллану тәрләре белән каралган капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.6, 3.7, 3.1, 4.3, 4.4, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3, әгәр аларны урнаштыру торак тәзелешенә хезмәт күрсәту өчен кирәк булса, шулай ук гражданнарның яшәвенә бәйле булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китерми, халыкның хокукларын бозмый, санитария зоналарын билгеләүне таләп итми.
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм тәзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсәт ителгән файдалану тәрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.
3.0	Капиталь	Капиталь тәзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль

	төзелеш объектларыннан ижтимагый файдалану	hәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндөрү максатларында урнаштыру. Әлеге төр рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәт курсәту	Физик hәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәэммин итү максатларында биналар hәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.1.1 - 3.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр курсәту	Жылышлык, жылышлык, электр, газ белән тәэммин итә торган биналар hәм корылмалар урнаштыру, канализация супарын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, сууткәргечләрне, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газуткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны hәм остаханәләрне жыештыру hәм авария техникасына, кар жыю hәм эретү өчен кирәклे корылмаларны) чистарту hәм жыештыру
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсәтуне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр курсәтелүгә бәйле рәвештә физик hәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2	Социаль хезмәт курсәту	Гражданнарга социаль ярдәм курсәту өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.2.1 - 3.2.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.2.1	Социаль хезмәт курсәту йортлары	Картлар йортларын, балалар йортларын, йорт-ларын, йорт-жирсез гражданнар өчен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булғаннарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
3.2.	Халыкка социаль ярдәм курсәту	Психологик hәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия hәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэммин итү хезмәте, аз керемле гражданнары туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм курсәту hәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмаларны урнаштыру өчен урнаштыру: коммерциячел булмаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар
3.2.3	Элемтә хезмәтләре курсәту	Почта, телеграф, шәһәрара hәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре курсәту пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2.4	Гомуми тормыш	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән файдалану төреннән тыш, гражданнарын эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укуту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру

3.3	Көнкүреш хезмәтө	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чечтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.4.1 - 3.4.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.4.1.	Амбулатор-поликлиника хезмәтө күрсәту	Гражданнарга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәтө	Стационарда гражданнарга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (хастаханәләрне, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационар белән дәвалай буенча хезмәт күрсәтүне тәэммин итә торган башка объектларны урнаштыру); ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитария авиациясе мәйданчыкларын урнаштыру
3.4.3	Махсус билгеләнештә ге медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологик-анатомик экспертиза (морга) уздыруны гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм агарту	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслыләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү әшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар), шул исәптән физик культура һәм спорт белән шәғыльләнү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын урнаштыру
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятыләре, институтлар, университетлар) урнаштыру, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү буенча оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шәғыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмаларын һәм башка оешмалар) урнаштыру
3.6	Мәдәни үсеш	Мәдәният объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.6.1 - 3.6.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.6.1	Мәдәни-ял итү әшчәнлеге	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар,

	объектлары	театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар	Цирклар, җәнлекләр, зоопарклар, зоосадлар, океанриумнар урнаштыру һәм невольдә қыргый хайваннарны тоту эшчәнлеге төрләрен тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини файдаланудагы биналарны һәм корылмаларны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.7.1 - 3.7.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре дайми булы урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру
3.8	Иҗтимагый идарә	Жәмәгать идарәсе органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.8.1 - 3.8.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, җирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлеге	Чит дәүләтләрнең һәм Россия Федерациясе субъектларының дипломатик вәкиллекләре, Россия Федерацииндә консул учреждениеләре өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.9.1 - 3.9.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәҗәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм җир тирәли - космик кинлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплеровка метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-

	Үткөрү	Тикшерену һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәжрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр алып баручы оешмаларны урнаштыру, фәнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.10	Ветеринария хезмәте	Ветеринария хезмәтләре күрсәту, авыл хужалыгы булмаган терлекләрне тоту яисә үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын кеше күзәтүендә урнаштыру. Әлеге куллануның рәхсәт ителгән төрөн тоту кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала 3.10.1 - 3.10.2.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	Ветеринария хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен бүлмәләр	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын кеше күзәтүе астында урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дәвалая буенча хезмәтләр күрсәту; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшмәкәр	Капиталь төзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге рәхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 4.1 - 4.10 кодларында каралган рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
4.1	Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын тубәндәге максат белән урнаштыру: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәту белән бәйле булмаган идарә эшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр башкаруны тәэммин итү, шул исәптән биржә эшчәнлеге (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручи бер яисә берничә оешманы урнаштыру, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә ярашлы рәвештә хезмәтләр күрсәту максатыннан, 5000 кв.м артык мәйданлы капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм (яисә) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру
4.3	Базар	

		Дайми яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынының 200 кв. метрдан артық сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алыш; хезмәткәрләр автомобилльләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны
4.4	Кибет	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкуарлық файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Күңел ачу өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге тәр куллануның эчтәлеге 4.8.1 - 4.8.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренен әйтүүләнген үз өченә ала.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар, дискотекалар һәм бию мәйданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боуллинг, аттракционнар һ.б.лар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткәру өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен мәйданчыклары урнаштыру
4.8.2	Азартлы уеннар үткәру	Бумекер контораларын, тотализаторларны, аларның уен зоналарыннан тыш ставкаларны кабул итү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
4.8.3	Уен зоналарында комарлы уеннар үткәру	Уен биналарын һәм корылмаларын азартлы уеннар һәм уен ёстәлләре уздыру өчен кулланыла торган уен автоматлары залларын урнаштыру, шулай ук уен зоналарына килүчеләр өчен кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы биналарын урнаштыру рәхсәт ителә торган уен зоналарында урнаштыру
4.9	Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган дайми яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Юл сервисы биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге тәр куллануның эчтәлеге 4.9.1.1 - 4.9.1.4 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренен әйтүүләнген үз өченә ала.
4.9.1.1	Транспорт чараларын көйләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәклө сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру
4.9.1.2	Юл ялын	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре

	тәэмін итү	құрсәту өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	Автомобиль мобилъләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт құрсәту өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны, құрсәтелгән чараптарга хезмәт құрсәту өчен кирәkle әшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция мәйданын төзү, чараптарда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары йөрүләр, ял һәм туризм белән шәгыльләнү өчен урыннар, табигать, пикниклар, аучылар, балықчылар һәм башка әшчәнлекне күзәтү; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагышларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлеге тәр куллануның әттәлеге 5.1 - 5.5 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әттәлеген үз әченә ала.
5.1	Спорт	Спорт белән шәгыльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге тәр куллануның әттәлеге 5.1.1 - 5.1.7 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әттәлеген үз әченә ала.
5.1.1.	Спорт-тамаша чараптарын тәэмін итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнары, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнары) урнаштыру
5.1.2	Биналарда спорт белән шәгыльләнүнә тәэмін итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савықтыру комплекслары урнаштыру
5.1.3	Спорт белән шәгыльләнү өчен мәйданчықлар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шәгыльләнү өчен мәйданчықлар (физкультура мәйданчықлары, йөгерү юллары, спорт уены өчен қырлар) урнаштыру
5.1.4	Спорт белән шәгыльләнү өчен жиһазландыр ылған мәйданчықлар	Спорт һәм физкультура белән шәгыльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (тенис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)
5.1.5	Су спорты	Су спорт төрләре белән шәгыльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәkle причаллар һәм корылмалар)
5.1.6	Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрләре белән шәгыльләнү өчен урнаштыру (англар, очып китү-утырту мәйданчықлары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен

		кирәkle башка корылмалар)
5.1.7	Спорт базалары	Анда озак яшәүче затларның спорт әзерлеге гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру
5.2	Табигый-тансып белү туризмы	Табигать, жәяулеләр һәм ат чабышлары белән танышу өчен база һәм палатка лагерьларын урнаштыру, сукмак һәм юллар салу, әйләнә-тирә табигать мөхите турында тансып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торғызу чарапларын гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дәвалау буенча хәзмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунақханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшкуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләрнең баш санын торғызу һәм тоту өчен кирәkle корылмалар яки балык тоту урыннары урнаштыру.
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	яхталарны, катерларны, көймәләрне һәм башка кече судноларны причал ясау, саклау һәм хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф өчен идән яки атлы прогулкалар	Гольф уйнау яки ат белән йөрүләр өчен урыннар урнаштыру, шул исәптән кирәkle җир эшләрен башкару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы портив манежлар урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлеге	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр әзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен күрсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк.
6.1	жир асты байлыкларыннан файдалану	Геологик тикшеренүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмалар чыгару ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысууллар белән; капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән җир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә әзерләү өчен кирәkle капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәkle биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-баюту һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук

		суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен житештеру һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яки санитар-саклау зоналарын урнаштыру карапган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраклар керми.
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештеру, автомобильләр житештеру, автомобиль кузовлары житештеру, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөрту, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешиләрен житештеру өчен билгеләнгән контейнерлар житештеру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгате	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү карапган объектларны урнаштыру
6.4	Азық-төлек сәнәгате	Азық-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалығы продукциясен эшкәртүгә аларны башка продукциягә (консервлау, чукеү, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән урнаштыру, шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештеру өчен
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углеводород чималын эшкәрту, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештеру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештеру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпичләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм кутәргечләр, столляр продукция, җыелма йортлар яки аларның өлешиләре һәм башка шундый продукция житештеру өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, җылышлық станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен карап тоту карапган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайламналарын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру

6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйту пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру эчтәлектә каралган элемтә объектларыннан тыш кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре 3.1.1, 3.2.3.
6.9	Складлар	Йөк булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган - сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть налив станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азық-төлек складлары булган житештерү комплексларын вакытлыча саклау, булу һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру
6.9.1	Склад мәйданчыклары	Ачык һавада йөклөрне вакытлыча саклау, булу һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)
6.10	Космик эшчәнлекне тәэммин итү	Косдромнарны, старт комплексларын һәм җибәрү җайланмаларын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен һәм пунктларын, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техниканы саклау базаларын, космик объектларны җиргә утырту полигоннарын, космик техниканы эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар әзерләү үзәкләрен һәм җайланмаларын, космик эшчәнлекне башкарганда кулланыла торган башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоз-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлеге өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, язылган мәгълүмат чыганакларын тиражлау
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юл һәм корылмаларның урнашусы. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 7.1 - 7.5 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге үз эченә 7.1.1 - 7.1.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала.
7.1.1	Тимер юл юллары	Тимер юлларны урнаштыру
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт	Биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының

	курсәту	башка объектларын эксплуатацияләу, тоту, төзү, реконструкцияләу, ремонтлау өчен кирәkle җайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяу-бушату мәйданчыкларын, тигезләу складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеге таләпләре үтәлгән очракта, федераль законнарда билгеләнгән куркыныч матдәләрне һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) һәм башка объектларны урнаштыру.
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның әчтәлеге үз эченә 7.2.1 - 7.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген ала.
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	Шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә торак пунктлардан читтәге автомобиль юлларын һәм аларга бәйле техник корылмаларны, юл буе (парковкаларны) транспорт чарапарын шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә урнаштыру, моңа 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән, шулай ук транспорт чарапарын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру; юл хәрәкәте иминлеге өчен жаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.2.2	Пассажирларга хезмәт курсәту	Урнашуы рәхсәт ителгән 7.6 код белән файдалану төреннән карапган капиталъ төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт курсәту өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чарапары тукталышын урнаштыру
7.3	Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капиталъ төзү объектларын урнаштыру, дингез портларын капиталъ төзү объектларын урнаштыру, капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән дингез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм башка объектларны суднолар йөрешен һәм су ташуларны тәэммин итү, су транспортын заправкалары урнаштыру.
7.4	Нава транспорты	Аэродромнар, вертолет мәйданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны китерү һәм причал ясау өчен урыннар урнаштыру, нава судноларын очып китү һәм җиргә төшерү (китерү) өчен кирәkle очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәэммин итү, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм утырту, аларга хезмәт курсәту һәм аларның куркынычсызлыгын тәэммин итү өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру, шулай ук нава юлы белән йөри торган йөкләрне төяу, бушату һәм саклау өчен кирәkle объектларны урнаштыру; нава судноларына техник хезмәт курсәту һәм ремонт ясау өчен

		билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.5	Торбауткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, сууткәргечләрне, газуткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торбауткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәkle башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.6	Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станцияара күчешләрне, электродепоны, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәkle корылмаларны урнаштыру; бүтән тәр жир өсте корылмаларын (монорельс транспортын, канат юллары асылмаларын, фуникулерларны) урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү	Россия Федерациясе Кораллы Кәчләрен, башка гаскәрләрне, хәрби формированиеләрне һәм алар белән идарә итү органнарын (хәрби оешмаларны, эчке гаскәрләрне, учреждениеләрне һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләрне һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби өйрәнүләр һәм хәрби частьларның хәрби әзерлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган объектлар урнаштыру Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданнар оборонасы бүлекчәләрен һәм гадәттән тыш хәлләрне урнаштыру мөмкинлеген күздә totа.
8.1	Кораллы кәчләрне тәэмин итү	Коралны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм боеприпасларны эшләү, сынау, житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; сынау полигоннары, кораллануны юкка чыгару һәм корал яки сугыш кирәк-яракларын куллануга, житештерүгә, ремонтлауга яисә юкка чыгаруга бәйле рөвештә барлыкка килә торган калдыкларны юкка чыгару урыннары буларак жир кишәрлекләрен урнаштыру; дәүләт һәм мобилизация резервларында (саклагычларда, складларда һәм башка объектларда) матди кыйммәтләр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәkle капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; иминлеген тәэмин итү өчен административ-территориаль берәмлекләр тәзелгән объектларны урнаштыру.
8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясе Дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тәэмин итү, чик буе хәрби частьларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle инженерлык корылмаларын һәм чит илләрне, чик буе хәрби частьларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру

8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмін итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре әзәрлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, гражданнар оборонасы объектларын урнаштыру
8.4	Жәзалар үтәту әшчәнлеген тәэмін итү	Капиталь тәзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тишерү изоляторлары, төрмәләр, жирлекләр)
9.0	Табигатьне махсус саклау һәм өйрәнү әшчәнлеге	Чикләрендә хужалық әшчәнлеге, табигатьне саклауга һәм өйрәнүгә бәйле әшчәнлектән тыш, рәхсәт ителми торган махсус сакланылуы табигат территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дәүләт табигат тыюлыклары, милли һәм табигый парклар, табигат һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)
9.1	Табигат территорияләр ен саклау	Әйләнә-тирә табигат мохитенең аерым табигый сыйфатларын әлеге зонада хужалық әшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рәхсәт ителгән башка хужалық әшчәнлеге, тыюлыкларда табигат ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау. Комментарий: Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге тәрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, махсус хужалық әшчәнлеге каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк.
9.2	Курорт әшчәнлеге	Табигый дәвалая ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дәвалая пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дәвалая өчен файдаланыла торган яки кулланылырга мөмкин булган башка табигат факторлары һәм шартлары) дәвалая һәм дәвалая ресурсларын тау-санитария округының беренче зonasы чикләрендә дәвалая-савыктыру һәм курорт жирләрен саклауны ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану.
9.2.1	Санатор әшчәнлек	Халыкны дәвалая һәм сәламәтләндөрү хезмәтләрен күрсәтүне тәэмін итә торган шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дәвалая шифаханәләре, бальнеологик дәвалая шифаханәләре, пычрак савытлары урнаштыру; дәвалая-савыктыру урыннарын (пляжлар, бьюветлар, шифаханәләр, дәвалая-савыктыру урыннары) урнаштыру; дәвалая-савыктыру лагерьлары урнаштыру.
9.3	Тарихи-мәдәни әшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннары, тарихи кәсепләр, житештерү һәм

		hənərçelək urınnaρınyıç, tarihi җirleklerneñ kənküreşen, xərbi həm гражданлык каберlekləren, mədəni miras objeclərnyı, tarihi promysel ya ki hənərçelək bulgan xüjələk eşcənləgen, shulay uк tanyıp belu туризмын təemmin itüche xüjələk eşcənləgen təemmin itü
10.0	Урманнаρдан faydalantu	Ağac materialınyı həm ağac bulmagan urman rесурсларын əzerləy, berençel eşkərtü həm chıgaru, urmannarны saklaу həm torgyzu eşcənləge həm bашka maksatlar. Əlge tərdəge rəxəst itelgən faydalantuныç eçtəlege kodlar belən rəxəst itelgən kулланu тərləreneñ eçtəlege үz echenə ala 10.1 - 10.4
10.1	Ağachny əzerləy	Tabigat şartlarыndı үskən, shul isəptən гражданнар tarafyınnan үz ixtiyajlarы əchen үsep chıkkan urman utyrtmalarыn kısç, əleshchə eşkərtü, ağachny saklaу həm chıgaru, urman юllarыn buldıru, ağac (urman складлары, urman kiseleshləre) eşkərtü həm saklaу əchen kırəkle korılmalarны urnaшtyru, urmannarны saklaу həm torgyzu
10.2	Урман plantasiyatləre	Keshə xezməte belən үsterelgən urman utyrtmalarыn үsterü həm kısç, үzagachny əleshchə eşkərtü, saklaу həm chıgaru, юllar buldıru, ağac (urman складлары, urman kiseleshləre) eşkərtü həm saklaу əchen kırəkle korılmalar urnaшtyru, urmannarны saklaу
10.3	Урман rесурсlарыn əzerləy	Tabylgan urman rесурсlарыn, shul isəptən гражданнар tarafyınnan үz ixtiyajlarы əchen, azık-təlek urman rесурсlарыn həm kyrgýy үsüče үsemleklerne əzerləy, saklaу, tırənten eşkərtü həm chıgaru, urman rесурсlарыn saklaу həm eşkərtü əchen kırəkle vakytlı korılmalarны (kipterülər, gəmbə kainat, складlар) urnaшtyru, urmannarны saklaу əchen kırəkle vakytlıcha korılmalarны urnaшtyru
10.4	Rезерв урманнары	Urmannarны saklauga bəylə eşcənlək
11.0	Su objeclərny	Bozlyklar, karlar, ineshlər, elgalar, külər, səzlyklar, territoriial dinqezlər həm bашka əske su objeclərny
11.1	Su objeclərnynn an gomumi faydalantu	Su objeclərnyna totashkan җir kishərlekleren, əgər tieshle tyulap законda bilgelənməgən bulsa, судan gomumi faydalantu (гражданнар tarafyınnan şəxsi ixtiyajlar əchen gaməlgə aşıryyla torghan судan faydalantu, shulay uк eçərgə jaakly həm xüjələk-kənküreşne su belən təemmin itü maksatlarыndı su rесурсlарыn alu (alı), su objeclərnynda ял itü əchen bilgeləngən az үlchəmle sudnolardan, su motoциклlarыnnan həm bашka teknik charalardan faydalantu
11.2	Su objeclərnynn an məxsus faydalantu	Su objeclərnyna totashkan җir kishərlekleren məxsus судan faydalantu əchen kırəkle ısulplar (su objeclərnynnan su rесурсlарыn alu, ağıp təşüče sularnы həm (yisə) drenaj sularnыn ağızy, təptən tırənəitü, şartlatu, borauula həm su objeclərnyıç təben həm jaclarыn үzgərtügə bəylə bашka eşlər) kулланu
11.3	Gidrotexnik korılmalar	Susaklagyç həm balыk totu korılmalarыn, ja saklaу korılmalarыn eksploatasiyatləy əchen kırəkle hidrotexnik korılmalarны (plotinalar, vodosbroslar, su жыю, su chıgaru həm bашka hidrotexnik korılmalarны, sudnolar үtkəru korılmalarыn, balыk totu həm balыk totu korılmalarыn, ja

		буе саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре. Әлеге төр куллануның эчтәлеге тубәндәгә кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала 12.0.1 - 12.0.2. Комментарий: Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен кызыл сызыклар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә тотарга кирәк.
12.0.1	Урам-юл челтәре	Урам-юл чeltäre объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары həm жəяүлеләр өчен тротуарлар, жəяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велотранспорт həm инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шəhər урамнары həm юллар чикләрендә юл буе тукталышларын (парковкаларын) урнаштыру, мона кодлар белән рәхсәт ителгән 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлар белән куллану төрләре каралган, шулай ук транспорт чарапарын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру.
12.0.2	Территорияне тəзеклəндерү	Территорияне тəзеклəндерүнен состав өлеши буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайламалар, яшellənдерү элементларын, жиһазларның həm бизəүнен төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны həm корылмаларны, мəгълүмати щитларны həm күрсəткечлəрне урнаштыру
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар həm күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә аширу
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү həm куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламын жимерə торган матдəлəрне урнаштыру, саклау, күмү, туплау, эшкəртү, заарсызландыру, заарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру, күмү, саклау объектларын урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны (үлəт базларын, чүп яндыру həm эшкəртү заводларын, кənkүреш чүп-чарын həm калдыкларны күмү həm сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкəртү өчен əйберлəрне жыю урыннарын урнаштыру)
12.3	запас	Хужалык эшчәнлеге булмау
13.0	Гомуми билгеләнештәг е жир кишәрлекләре	Гражданнар тарафыннан бакчачылык яисə яшелчəчелек алып бару территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең гомуми файдаланудагы мəлкətə булган həm гомуми файдаланудагы мəлкətə карый торган капиталь тəзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгəн жир кишәрлекләре
13.1	Яшелчəлек алып бару	Гражданнарың авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ялын həm (яисə) аларны үстерүне гамәлгә аширу; инвентарьны саклау həm авыл хужалыгы культурасы уңышы өчен билгеләнгəн күчемсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру:

		<p>Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре бернинди капиталъ төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый.</p> <p>«Кыр участокларында шәхси ярдәмче хужалық алып бару» рөхсәт ителгән куллану төреннән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре өчен кулланыла.</p>
13.2	Бакчачылық тармагын алып бару	<p>Гражданнар тарафыннан авыл хужалығы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүнө гамәлгә ашыру; 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен, хужалық корылмаларын һәм гаражларны тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йортны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру</p> <p>Комментарий:</p> <p>Ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итү күздә тотылмаган йорт - бакча йорты.</p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, жирләү, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалларын урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

